

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mráky ve věci žalobkyně: **L. G.**, zastoupené advokátkou Mgr. Nad'ou Smetanovou, Masarykovo nábřeží 12, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 2. 2025, čj. CPR-57697-3/ČJ-2024-930310-V244, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 4. 2025, čj. 2 A 10/2025-41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně je státní příslušnice Ruské federace. Dne 6. 2. 2025 žalovaná zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Odbor cizinecké policie (*správní orgán I. stupně*), jímž byla žalobkyni uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (*zákon o pobytu cizinců*), a současně jí byla stanovena doba k opuštění území, a to do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, kterou však Městský soud zamítl.

[2] Žalobkyně (*stěžovatelka*) rozsudek městského soudu napadla kasační stížností podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, resp. je s nimi v rozporu, a pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů napadeného rozsudku.

[3] Stěžovatelka namítá, že jí v zemi původu hrozí nebezpečí, neboť Ruská federace nepředstavuje teroristický stát pouze navenek, ale rovněž vůči vlastním občanům. V Ruské federaci jsou porušována lidská práva a základní svobody, zejména svoboda slova a svoboda shromažďování. Stěžovatelka má též za to, že tento autoritářský systém užívá násilí a zastrasování vlastních občanů a systematicky pronásleduje politickou opozici. Městský

soud proto pochybil, když dospěl k závěru, že stěžovatelce při návratu nehrozí žádné nebezpečí.

[4] Stěžovatelka dále uvádí, že na území České republiky pobývá již 16 let, plně se integrovala, má zde bratra, přítele a terapeutického psa. Terapeutický pes jí pomáhá při zvládání nepříznivého psychického stavu, který spočívá v opakujících se depresivních epizodách. Jednou měsíčně dochází stěžovatelka na psychiatrii a jednou týdně na terapii. V této souvislosti odkazuje na lékařskou zprávu ze dne 18. 3. 2025, ze které se podává, že trpí periodickou depresivní poruchou, ADHD a hrozí, že se u ní vyvine bipolární afektivní porucha. Stěžovatelčin křehký psychický stav by se proto nuceným vycestováním pouze zhoršil. Podle stěžovatelky městský soud nesprávně posoudil předložené důkazy, když s ohledem na lékařskou zprávu ze dne 12. 7. 2023 stanovil, že její zdravotní stav nepředstavuje překážku vycestování a lékařskou zprávou ze dne 18. 3. 2025 se odmítl zabývat z důvodu, že byla předložena až současně s opakovaným návrhem na přiznání odkladného účinku žaloby. Stěžovatelka ale připomíná, že jí byla periodická depresivní porucha diagnostikována již v roce 2021 a současně tuto skutečnost uvedla již v řízení před žalovanou. Městský soud proto pochybil, když nepřihlédl k předložené lékařské zprávě ze dne 18. 3. 2025, která doplňuje informace o jejím nepříznivém zdravotním stavu.

[5] NSS konstatuje, že v řízení před městským soudem rozhodovala specializovaná samosoudkyně, z čehož plyne, že se musí podle § 104a odst. 1 s. ř. s. nejprve zabývat tím, zda kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. O přijatelnou kasační stížnost se ve shodě s ustálenou judikaturou může jednat, 1) dotýká-li se kasační stížnost právních otázek, které doposud nebyly vůbec nebo plně judikaturou NSS řešeny; 2) jedná-li se o právní otázky řešené judikaturou rozdílně; 3) existuje-li důvodná potřeba učinit judikaturní odklon; anebo 4) bylo-li v rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky.

[6] Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Proto platí, že teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, NSS posoudí její důvodnost.

[7] NSS se nejdříve zabýval námitkou údajné nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Byla-li by totiž tato námitka důvodná, mohlo by se jednat o zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. NSS by za této situace napadený rozsudek městského soudu zrušil, aniž by zkoumal další kasační námitky.

[8] K tomu však zdejší soud konstatuje, že stěžovatelka nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku blíže nekonkretizuje, tzv. např. neuvádí, které žalobní body nebyly soudem dostatečně vypořádány. Ani NSS přitom nezjistil, že by napadený rozsudek nebyl srozumitelný nebo náležitě odůvodněný. Je z něj totiž dostatečně seznatelné, jaké skutečnosti považoval městský soud za rozhodné a jakými úvahami se řídil. Městský soud náležitě odůvodnil, proč nepovažuje stěžovatelčin zdravotní stav za překážku vycestování. Je rovněž zjevné, že se zabýval námitkou hrozícího nebezpečí při návratu na území Ruské federace, přičemž dospěl k závěru, že stěžovatelka nepatří do některé ze skupin, které (obecně) čelí po návratu do Ruska největším problémům. Podle shromážděných informací mezi takové osoby patří zejména známí aktivisté, novináři, popř. blogeré. Stěžovatelka však neuvedla žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by se mohla dostat do středu

pokračování

pozornosti ruských státních orgánů. Lze proto učinit dílčí závěr, že napadený rozsudek je přezkoumatelný a tato uplatněná námitka nemůže vést k závěru o přijatelnosti kasační stížnosti.

[9] Stěžovatelka spatřuje přesah vlastních zájmů dále v tom, že městský soud zasáhl do jejího hmotněprávního postavení, když neshledal pochybení žalované při posuzování podmínek přiměřenosti ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Zásah do svého hmotněprávního postavení stěžovatelka shledává též v porušení zásady *non-refoulement* a v tom, že městský soud postupoval v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s., tzn. vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

[10] Stěžovatelka má předně za to, že se žalovaná nevypořádala se všemi kritérii, kterými se má zabývat při posuzování přiměřenosti rozhodnutí o povinnosti opustit území Evropské unie. Nepřihlédla totiž ke skutečnosti, že stěžovatelka na území České republiky žije již 16 let, má zde bratra, terapeutického psa, psychiatricku a psychoterapeutku, a také k tomu, že povolení k pobytu pozbyla v důsledku svých psychických problémů. NSS proto připomíná, že z § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že „*při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*“ Z ustálené judikatury zdejšího soudu se rovněž podává, že při rozhodování o povinnosti opustit území členského státu Evropské unie jsou správní orgány povinny rozhodovat v souladu s mezinárodněprávními závazky České republiky, mezi které patří též závazek neporušovat právo na respektování soukromého života podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (*Úmluva*). Správní orgány jsou tak povinny kupř. zvážit délku pobytu, věk, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem (srov. např. usnesení NSS ze dne 16. 5. 2025, čj. 7 Azs 47/2025-30).

[11] Městský soud v souladu s judikaturou zdejšího soudu připomněl, že povinnost opustit území představuje méně intenzivní zásah do rodinného a soukromého života než institut správního vyhoštění (viz rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2017, čj. 7 Azs 24/2017-29). Poukázal ale též na to, že žalovaná přihlédla k době, po kterou stěžovatelka na území České republiky pobývá, přičemž uzavřel, že tato skutečnost není bez dalšího důvodem, který by znemožňoval její vycestování. I přes řadu let strávených na území České republiky totiž stěžovatelka neuvedla žádné relevantní skutečnosti, které by vypovídaly o vytvoření silných vazeb, jejichž zpřetrháním by bylo nepřiměřeně zasaženo do jejího soukromého a rodinného života. Městský soud v souladu se žalovanou posoudil rodinné vazby a dospěl k závěru, že ani skutečnost, že má na území bratra, nepředstavuje nepřiměřený zásah práva na rodinný život, neboť bratr žije v samostatné domácnosti se svou přítelkyní. V Ruské federaci navíc žijí stěžovatelčini rodiče a její další příbuzní a přestože tvrdí, že k rodičům nemá tak blízký vztah jako ke svému bratrovi, sama přiznává, že v případě návratu do země původu bude bydlet opět u rodičů.

[12] Zdejší soud proto připomíná, že právo na soukromý a rodinný život není právem absolutním a v konkrétním případě mohou převážet zájmy státu nad zájmy jednotlivce (viz rozsudky NSS ze dne 5. 3. 2013, čj. 8 As 118/2012-45, nebo ze dne 13. 1. 2021,

čj. 6 Azs 313/2020-40 a usnesení ze dne 24. 10. 2024, čj. 5 Azs 236/2024-25). V nyní posuzované věci pobývala stěžovatelka na území České republiky od 4. 4. 2024 do 23. 10. 2024 bez platného pobytového oprávnění. Při posuzování otázky správního vyhoštění však správní orgány dospěly k závěru, že by vyhoštěním bylo nepřiměřeně zasazeno do jejího soukromého a rodinného života, a proto rozhodly o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Ani v důsledku uložení povinnosti opustit území nelze vyloučit, že k nějakému zásahu do soukromého a rodinného života dojde, což ale automaticky neznamená, že by uložení této povinnosti představovalo nepřiměřený zásah. O ten se bude jednat teprve ve výjimečných případech, které ospravedlňují naprosto nezbytnou přítomnost cizince na území České republiky (srov. rozsudky NSS ze dne 24. 10. 2018, čj. 1 Azs 296/2018-35, nebo ze dne 22. 4. 2021, čj. 1 Azs 43/2021-32, usnesení ze dne 16. 1. 2025, čj. 9 Azs 206/2024-33).

[13] Městský soud se též vypořádal s námitkou, že žalovaná bagatelizovala stěžovatelčin zdravotní stav. Žalovaná podle městského soudu posoudila všechny relevantní skutečnosti, které stěžovatelka uvedla do protokolu o výsledku účastníka správního řízení a které vyplývají z lékařských zpráv předložených k odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalovaná zejména zvážila diagnózu periodické depresivní poruchy, dostupnost zdravotní péče v zemi původu a skutečnost, že stěžovatelka dochází jednou týdně na psychoterapii a jednou měsíčně na psychiatrii. Stěžovatelka však v řízení před žalovanou netvrdila, že by její zdravotní stav bránil vycestování nebo že by v zemi původu nebyla zabezpečena potřebná zdravotní péče. NSS proto nemůže dát za pravdu stěžovateli, že se správní orgány, potažmo městský soud, dostatečně nezabývaly otázkou přiměřenosti ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[14] Stěžovatelka shledává zásah do svého hmotněprávního postavení též v tom, že městský soud nepřihlédl k lékařskému posudku ze dne 18. 3. 2025. Z tohoto posudku se prý podává, že v případě nuceného vycestování stěžovatelka ztratí svůj podpůrný systém, hrozí jí nebezpečí na životě v důsledku degradace zdravotního stavu a může dojít též k prohloubení jejích suicidálních myšlenek. Městský soud proto nesprávně postupoval podle § 75 odst. 1 s. ř. s., když k předloženému lékařskému posudku nepřihlédl a porušil tak mezinárodní závazek *non-refoulement*.

[15] K této námitce NSS připomíná, že podle § 75 odst. 1 s. ř. s. obecně platí, že soudy rozhodující ve správním soudnictví vycházejí při přezkumu správních rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který byl v době rozhodování správních orgánů. Toto pravidlo se však neuplatní v souvislosti s aplikační předností zásady *non-refoulement*, která je projevem přímo použitelných norem, kterými je Česká republika vázána. Zásadu nenavrácení je tak nutné vykládat tak, že „stanoví závazek České republiky nevystavit žádnou osobu, jež podléhá její jurisdikci, újmě, která by spočívala v ohrožení života či vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, a to např. tím, že bude vyhoštěna či v důsledku jiných okolností donucena vycestovat do země, kde by jí taková újma hrozila“ (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2016, čj. 5 As 104/2013-46, č. 3528/2017 Sb. NSS, rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 9. 2024, čj. 8 Azs 100/2023-53). Správní soudy mají tedy povinnost přihlídnout k novým skutečnostem, existují-li důvodné obavy, že by v souvislosti s nuceným opuštěním území byl cizinec vystaven jednání v rozporu s čl. 2 a 3 Úmluvy.

[16] Co do námítky, že městský soud pochybil, když nepřihlédl k lékařské zprávě ze dne 18. 3. 2025, NSS připomíná, že soud je povinen „prolomit pravidlo stanovené

pokračování

v § 75 odst. 1 s. ř. s. a přiblídnout k novým skutkovým okolnostem [...] pouze ve výjimečných případech. A to tehdy, pokud cizinec v řízení před soudem uvede skutečnosti, které nastaly až po právní moci rozhodnutí správního orgánu nebo nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání správního orgánu“ (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2013, čj. 8 Azs 27/2012-65, nebo usnesení ze dne 16. 9. 2022, čj. 3 Azs 314/2021-77). V nyní posuzované věci ale stěžovatelka svůj nepříznivý psychický stav tvrdila již v řízení před správními orgány, které se jím náležitě zabývaly a dospěly k závěru, že nebrání ve vycestování z území. Podmínka pro prolomení pravidla uvedeného v § 75 odst. 1 s. ř. s. tak splněna nebyla.

[17] NSS dále konstatuje, že městský soud se řádně vypořádal i se závazkem *non-refoulement*. V souladu s ustálenou judikaturou uvedl, že standardy vyplývající ze zásady nenavrácení musí být zkoumány a dodržovány rovněž v řízení o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti proto zkoumal, zda žalovaná posoudila všechny rozhodné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že stěžovatelce v zemi původu hrozí vážné nebezpečí újmy, popř. zda uložením povinnosti opustit území nedojde k porušení čl. 2-6 Úmluvy. Stěžovatelka však v řízení před žalovanou neuvedla žádné konkrétní nebezpečí, které by nasvědčovalo tomu, že jí v zemi původu hrozí nebezpečí na životě, nebo že by mohla být vystavena mučení nebo nelidskému či jinému ponižujícímu zacházení. Jelikož ani městský soud neshledal skutečné nebezpečí, které by stěžovatelce bránilo ve vycestování, uzavřel, že rozhodnutí žalované ob stojí rovněž v kontextu mezinárodního závazku *non-refoulement*.

[18] Na závěr stěžovatelka namítá, že je zapotřebí usměrnit rozhodovací činnost krajských soudů ve vztahu k zásadě nenavrácení a zásadě zakotvené v § 75 odst. 1 s. ř. s. Tuto námitku však stěžovatelka blíže nekonkretizuje, tj. není z ní zřejmé, v čem shledává pochybení městského soudu. Zdejší soud proto pouze konstatuje, že z napadeného rozsudku není rozporuplná rozhodovací činnost krajských soudů zjevná a ani sám neshledal, že by se městský soud jakkoli odchýlil od ustálené judikatury.

[19] NSS proto s ohledem na výše uvedené uzavírá, že kasační stížnost je nepřijatelná. V této věci totiž nevystala žádná otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková, kterou by bylo třeba řešit odlišně, a městský soud se současně nedopustil ani hrubého pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, NSS ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v posuzované věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. července 2025

Vojtěch Šimíček
předseda senátu